

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2014	CONVOCATORIA: JULIO 2014
HISTÒRIA D'ESPANYA	HISTORIA DE ESPAÑA

BAREM DE L'EXAMEN:

1. Descriviu el tipus de fonts utilitzades. (1punt)
2. Identifiqueu les idees principals dels textos, situant-les breument en el seu context històric i en el nucli temàtic corresponent. (2,5 punts)
3. Expliqueu, amb poques paraules, els conceptes "anarquisme" i "socialisme". (2 punts)
4. Descriviu la situació del moviment obrer durant la Restauració (1874-1898). Utilitzeu per a això els textos que s'han de comentar. (2,5 punts) Expliqueu la situació prèvia de les classes populars (urbanes i rurals), és a dir, des dels anys trenta fins a la Restauració. (2 punts)

PRIMERA OPCIO

Document 1

«Nosaltres ens hem organitzat amb el mateix dret que s'han organitzat tots els partits polítics. Ells s'organitzen per a la conquesta del poder polític, i nosaltres per a abolir tots els poders autoritaris. Som anarquistes, perquè volem el lliure exercici de tots els drets, i com aquests són il·legislabes, no cal cap poder per a legislar-los i reglamentar-los. Som col·lectivistes, perquè volem que cada productor perceba el producte íntegre del seu treball i no existisquen homes que es muien de fam treballant, i altres que sense treballar visquen en la folgança i enfangats en la corrupció i en el vici. I som partidaris del gran i fecund principi federatiu, perquè pensem que és indispensable per a la pràctica dels grans i justos principis anarquicocol·lectivistes, la Federació econòmica; la lliure federació universal de les lliures associacions de treballadors agrícoles i industrials. [...]. Si avui, en presència del fecund desenvolupament de la nostra organització, i davant el temor de perdre, en temps tal vegada no molt llunyà, irritants i injustos privilegis, es pretén deshonrar-nos per a cobrir les aparences de brutals persecucions i injustes mesures excepcionals en contra de la nostra gran Federació de treballadors, és necessari que no ignoren que la seua trama és massa basta i que el seu immortal joc està descobert; i conste una vegada més, que la nostra Federació no ha sigut mai partidària del robatori, ni de l'incendi, ni del segrest, ni de l'assassinat; sàpien també que no hem sostingut ni sostenim relacions amb allò que anomenen Mà negra, ni amb la Mà blanca, ni amb cap associació secreta que tinga com a objecte la perpetració de delictes comuns».

Manifest de la Comissió Federal de la Federació de Treballadors de la regió Espanyola, març de 1883.

«La Revolució social, és a dir, l'acte de força que permeta a la classe obrera conscient conquerir els elements necessaris per a verificar la transformació de la propietat de manera que les classes socials queden abolides i cada individu siga amo del producte dels seus esforços, és el que constitueix el principal desig d'aquells que anhelan veure regnar la pau i l'harmonia entre tots els éssers humans [...]. Però no es treballa per la Revolució social, no s'hi va parlant sovint de matança i extermini. No es va a la Revolució social predicant a l'obrer que mate el patró que l'explota. Ni aconsellant els treballadors que s'apoderen del que hi haja als aparadors i a les botigues. Ni parlant-los de cremar edificis i destruir altres propietats. Ni fent ús de matèries explosives. Ni recomanant-los el motí. [...] Es va a la Revolució social [...] donant a conèixer als treballadors les causes de la seua inferioritat social: fent-los notar els efectes dels fenòmens econòmics i el fonament que aquests tenen; [...] organitzant-los en totes parts, perquè puguen lluitar contra els seus patrons quan aquests intenten empitjorar la seua situació o s'oposen a les millores que reclamen; organitzant-los igualment perquè es barallen al terreny polític amb tots els partits que representen a la classe patronal; en una paraula, donant-los la consciència i el vigor necessaris, a fi que, arribat el moment oportú, tinga prou espenta per a vèncer a la burgesia i capacitat suficient per a crear el nou ordre social que ha de reemplaçar el règim capitalista.»

Pablo Iglesias, *El Socialista*, 25 de novembre de 1892.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2014	CONVOCATORIA: JULIO 2014
HISTÒRIA D'ESPANYA	HISTORIA DE ESPAÑA

BAREM DE L'EXAMEN

1. Descriviu el tipus de fonts utilitzades en els textos. (1 punt)
2. Identifiqueu les idees principals dels textos, situant-les breument en el seu context històric i el nucli temàtic corresponent. (2,5 punts)
3. Expliqueu com s'entenen en aquell context els conceptes "amnistia" i "sobirania popular". (2 punts)
4. Situeu i expliqueu l'estricta Transició política, amb especial atenció al paper de l'antifranquisme. (2,5 punts)
Analitzeu les mesures a què es refereixen els textos i relacioneu-les amb la situació durant la dictadura. (2 punts)

SEGONA OPCIÓ

Document 1

"Si hi ha hagut un tema permanent en la reivindicació i mobilització de l'oposició, tant política com sindical, durant els llargs anys de la dictadura, aquest ha sigut sens dubte el de l'amnistia. (...) La petició d'amnistia és una constant de la nostra història moderna, perquè, per desgràcia el poble espanyol durant segles, excepte brevíssims períodes, sempre s'ha enfrontat al problema que els règims imperants, per a sobreviure, empresonaven o obligaven a exiliar-se els seus adversaris polítics. El més llarg i tràgic d'aquests períodes es va iniciar, com és sabut, el 1939 –per a alguns el 1936– i les seues seqüeles finals no han sigut encara superades. Estem en la fase final i potser decisiva si la proposició de llei que acaba de ser elaborada pels partits comunista, socialista, socialista popular i minoria basc-catalana, passa la prova del Parlament i es converteix en llei".

Nicolás Sartorius, "Amnistia laboral", *Triunfo*, núm. 767, 8 d'octubre de 1977

Document 2

"En el moment en què jo prenc la decisió de legalitzar el Partit Comunista, i la prenc amb el concert de diversos ministres, no es pot dir que es tracta d'un fet aïllat i sense precedents. Tots els que estàvem treballant en la línia d'arribar a la convocatòria d'unes eleccions generals lliures que permeteren el renaixement de la democràcia al nostre país, tots sabíem que es legalitzaria el PCE. Ho volíem fer en el moment en què fóra menys traumàtic per al país perquè és cert que tants anys apallissant el Partit Comunista i fent-li dipositari de tots els mals que havia tingut com a conseqüència un estat, diguem que majoritari, almenys de recel cap al PCE (...)

Jo vaig legalitzar al Partit Comunista perquè en aquell moment em semblava clau des del punt de vista nacional, i de manera molt especial, des de l'internacional. I també per ser de justícia que ens oblidàrem dels traumes de la Guerra Civil i que el Partit Comunista, immers en un Estat democràtic, tinguera l'oportunitat de jugar el paper que li corresponguera en funció dels vots que obtinguera en les eleccions. I he de dir que Santiago Carrillo va prestar un servei important, importantíssim de fet, perquè gràcies a ell els nivells d'agitació que vam poder viure llavors –i en vam viure moltíssims– s'haurien pogut multiplicar per l'acció dels comunistes. (...)

Victòria Prego, "I. Adolfo Suárez. La apuesta del Rey (1976-1981)" en *Presidentes. Veinticinco años de historia narrada por los cuatro jefes de gobierno de la democracia*. Barcelona, Plaça & Janés, 2000, Pp. 57-66.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2014	CONVOCATORIA: JULIO 2014
HISTÒRIA D'ESPANYA	HISTORIA DE ESPAÑA

BAREMO DEL EXAMEN:

1. Describa el tipo de fuentes utilizadas. (1 punto)
2. Identifique las ideas principales de los textos, situándolas brevemente en su contexto histórico y en el núcleo temático correspondiente. (2,5 puntos)
3. Explique, a grandes rasgos, los conceptos "anarquismo" y "socialismo". (2 puntos)
4. Describa la situación del movimiento obrero durante la Restauración (1874-1898). Utilice para ello los textos a comentar. (2,5 puntos) Explique la situación previa de las clases populares (urbanas y rurales), es decir, desde los años treinta hasta la Restauración. (2 puntos)

PRIMERA OPCIÓN

Documento 1

«Nosotros nos hemos organizado con el mismo derecho que se han organizado todos los partidos políticos. Ellos se organizan para la conquista del poder político, y nosotros para abolir todos los poderes autoritarios. Somos anarquistas, porque queremos el libre ejercicio de todos los derechos, y como éstos son ilegales, no es necesario ningún poder para legislarlos y reglamentarlos. Somos colectivistas, porque queremos que cada productor perciba el producto íntegro de su trabajo y no existan hombres que se mueran de hambre trabajando, y otros que sin trabajar vivan en la holganza y encenagados en la corrupción y en el vicio. Y somos partidarios del grande y fecundo principio federativo, porque creemos que es indispensable para la práctica de los grandes y justos principios anárquico-colectivistas, la Federación económica; la libre federación universal de las libres asociaciones de trabajadores agrícolas e industriales. [...]. Si hoy, en presencia del fecundo desarrollo de nuestra organización, y ante el temor de perder, en tiempo tal vez no muy lejano, irritantes e injustos privilegios, se pretende deshonorarnos para cubrir las apariencias de brutales persecuciones e injustas medidas excepcionales en contra de nuestra gran Federación de trabajadores, es necesario que no ignoren que su trama es demasiado burda y que su inmortal juego está descubierto; y conste una vez más, que nuestra Federación nunca ha sido partidaria del robo, ni del incendio, ni del secuestro, ni del asesinato; sepan también que no hemos sostenido ni sostenemos relaciones con lo que llaman Mano negra, ni con la Mano blanca, ni con ninguna asociación secreta que tenga por objeto la perpetración de delitos comunes».

Manifiesto de la Comisión Federal de la Federación de Trabajadores de la Región Española, marzo de 1883.

«La Revolución social, o sea, el acto de fuerza que permita a la clase obrera consciente conquistar los elementos necesarios para verificar la transformación de la propiedad de modo que las clases sociales queden abolidas y cada individuo sea dueño del producto de sus esfuerzos, es lo que constituye el principal deseo de los que ansían ver reinar la paz y la armonía entre todos los seres humanos [...]. Pero no se trabaja por la Revolución social, no se va a ella hablando frecuentemente de matanza y exterminio. No se va a la Revolución social predicando al obrero que mate al patrono que le explota. Ni aconsejando a los trabajadores que se apoderen de lo que haya en los escaparates y en las tiendas. Ni hablándoles de quemar edificios y destruir otras propiedades. Ni haciendo uso de materias explosivas. Ni recomendándoles el motín. [...] Se va a la Revolución social [...] dando a conocer a los trabajadores las causas de su inferioridad social: haciéndoles notar los efectos de los fenómenos económicos y el fundamento que estos tienen; [...] organizándolos en todas partes, para que puedan luchar contra sus patronos cuando estos traten de empeorar su situación o se opongan a las mejoras que reclamen; organizándolos igualmente para que se peleen en el terreno político con todos los partidos que representan a la clase patronal; en una palabra, dándoles la conciencia y el vigor necesarios, a fin de que, llegado que sea el momento oportuno, tenga empuje bastante para vencer a la burguesía y capacidad suficiente para crear el nuevo orden social que ha de reemplazar al régimen capitalista.»

Pablo Iglesias, *El Socialista*, 25 de noviembre de 1892.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2014	CONVOCATORIA: JULIO 2014
HISTÒRIA D'ESPANYA	HISTORIA DE ESPAÑA

BAREMO DEL EXAMEN

1. Describa el tipo de fuentes utilizadas en los textos. (1 punto)
2. Identifique las ideas principales de los textos, situándolas brevemente en su contexto histórico y el núcleo temático correspondiente. (2,5 puntos)
3. Explique cómo se entendían en aquel contexto los conceptos “amnistía” y “soberanía popular”. (2 puntos)
4. Sitúe y explique la estricta transición política, con especial atención al papel del antifranquismo. (2,5 puntos)
Analice las medidas a las que se refieren los textos y relaciónelas con la situación durante la dictadura. (2 puntos)

SEGUNDA OPCIÓN

Documento 1

“Si ha habido un tema permanente en la reivindicación y movilización de la oposición, tanto política como sindical, durante los largos años de la dictadura, éste ha sido sin duda el de la amnistía. (...) La petición de amnistía es una constante de nuestra historia moderna, pues, por desgracia el pueblo español durante siglos, salvo brevísimos periodos, siempre se ha enfrentado al problema de que los regímenes imperantes, para sobrevivir, metían en la cárcel u obligaban a exiliarse a sus adversarios políticos. El más largo y trágico de estos periodos se inició, como es sabido, en 1939 –para algunos en 1936– y sus secuelas finales no han sido todavía superadas. Estamos en la fase final y quizás decisiva si la proposición de ley que acaba de ser elaborada por los partidos comunista, socialista, socialista popular y minoría vasco-catalana, pasa la prueba del Parlamento y se convierte en ley”.

Nicolás Sartorius, “Amnistía laboral”, *Triunfo*, nº 767, 8 de octubre de 1977

Documento 2

“En el momento en el que yo tomo la decisión de legalizar el Partido Comunista, y la tomo con el concierto de varios ministros, no se puede decir que se trata de un hecho aislado y sin precedentes. Todos los que estábamos trabajando en la línea de llegar a la convocatoria de unas elecciones generales libres que permitieran el renacimiento de la democracia en nuestro país, todos sabíamos que se iba a legalizar el PCE. Lo queríamos hacer en el momento en que fuera menos traumático para el país porque es cierto que tantos años vapuleando al Partido Comunista y haciéndole depositario de todos los males que había tenido como consecuencia un estado, digamos que mayoritario, por lo menos de recelo hacia el PCE (...).

Yo legalicé al Partido Comunista porque en aquel momento me parecía clave desde el punto de vista nacional, y de manera muy especial, desde el internacional. Y también por ser de justicia que nos olvidáramos de los traumas de la Guerra Civil y que el Partido Comunista, inmerso en un Estado democrático, tuviera la oportunidad de jugar el papel que le correspondiera en función de los votos que obtuviera en las elecciones. Y tengo que decir que Santiago Carrillo prestó un servicio importante, importantísimo de hecho, porque gracias a él los niveles de agitación que pudimos vivir entonces –que vivimos muchísimos– se hubieran podido multiplicar por la acción de los comunistas. (...).

Victoria Prego, “I. Adolfo Suárez. La apuesta del Rey (1976-1981)” en *Presidentes. Veinticinco años de historia narrada por los cuatro jefes de gobierno de la democracia*. Barcelona, Plaza & Janés, 2000, pp. 57-66.